

Den Danske Maritime Fond
Amaliegade 33B, st.
1256 København K

4. juli 2024
BWB/2020.3.J.3.4

Slutrapport for projektet ”Effekter af offentlig skibsbygning i Danmark fremfor i udlandet”

Danske Maritime ansøgte i sensommeren 2023 Den Danske Maritime Fond om en bevilling til at gennemføre projektet ”Effekter af offentlig skibsbygning i Danmark fremfor i udlandet” og fik i brev af 2. oktober 2024 tilsagn om støtte dertil.

Formålet med projektet var bl.a. at sikre data til at underbygge vores formodning om, at der er et stort potentiale for at øge nybygningsaktiviteten i Danmark, hvis offentligt ejede skibe i langt højere grad bliver kontraheret i Danmark fremfor i udlandet.

Den danske stat og en række danske kommuner står aktuelt over for at anskaffe nye orlogsskibe, nye miljøskibe, nye redningskibe samt nye færger m.v., hvorfor spørgsmålet om effekterne ved at bygge disse skibe i Danmark fremfor i udlandet er aktuelt at undersøge og indhente nye og valide fakta om. En vigtig effekt vil også være at skabe et bedre grundlag for beslutninger om en række vigtige danske maritime forsvarsinvesteringer, og projektet vil således kunne understøtte det igangværende arbejde i det maritime partnerskab på forsvarsområdet.

At bygge skibe - orlogsskibe, færger m.v. - herhjemme genererer beskæftigelse hos en lang række maritime aktører i Danmark, herunder værfter og udstyrsleverandører. Det skaber igen beskæftigelse hos deres underleverandører og i næste led. Samtidig fører den skabte beskæftigelse til offentlige indtægter i form af skatter og afgifter. Hertil kommer, at kompetencerne på de danske arbejdspladser øges, ligesom der kan blive investeret i ny produktionsteknologi og opkvalificering af medarbejdere, hvilket kan medvirke til at forbedre et værfts konkurrenceevne til at tiltrække yderligere ordrer. Det er størrelsen af disse effekter, som Danske Maritime med projektet ønskede at dokumentere.

Danske Maritime valgte, efter at have forhørt sig hos tre konsulentbureauer, at bede den samfundsøkonomiske konsulentvirksomhed Kraka Economics om at forestå beregninger. Kraka Economics påtog sig opgaven med stor dedikation. Danske Maritime orienterede medlemskredsen om projektet og indgik dernæst aftaler med relevante medlemmer om at mødes med Kraka. Formålet var at give Kraka indsigt i den økonomiske aktivitet forbundet med de forskellige faser af skibsbygning.

Et større antal medlemmer har velvilligt stillet op og bidraget til analysen i form af viden og input til Krakas økonomer. Enkelte medlemmer har derudover stillet omfattende datamateriale fra specifikke skibsbygningsprojekter til rådighed. Uden disse bidrag, ville projektet ikke kunne have leveret så præcise beregninger, som tilfældet blev.

I det tidlige forår 2023 kunne Kraka Economics levere første bud på sin analyse, som blev kvalitetssikret ved gennemgang hos Danske Maritime og af de berørte medlemmer. I forbindelse med Danske Maritimes årsmøde i april 2024, præsenterede adm. dir. Peter Mogensen fra Kraka Economics resultatet af projektet i form af rapporten "Samfundsøkonomiske potentialer ved bygning af nye skibe i Danmark". I den efterfølgende diskussion med to folketingsmedlemmer, prægede rapportens budskab om især beskæftigelseseffekten af at bygge offentlige skibe i Danmark i høj grad debatten.

Medieomtale

Rapporten udarbejdet af Kraka Economics om det samfundsøkonomiske potentiale ved at bygge offentligt ejede skibe i Danmark, blev genstand for stor og bred omtale i medierne. Således skrev Peter Mogensen, adm. direktør i Kraka Economics, sammen med Jenny N. Braat, adm. direktør i Danske Maritime, en kronik i Jyllands-Posten (<https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE17146261/der-er-fremtid-i-at-bygge-skibe-i-danmark/>). Herudover omtales rapporten hos Avisen Danmark (<https://avisendanmarck.dk/danmark/flere-vaerfter-er-i-spil-til-nye-krigsskibe-tusindvis-af-arbejdspladser-i-vente>), ligesom historien fik stor opmærksomhed hos søfartsmedierne eksemplificeret ved en artikel i Søfart https://www.soefart.dk/article/view/1096421/ny_analyse_milliard-potentiale_i_danskbyggede_krigsskibe. Endelig kommunikerede Kraka Economics selv om rapporten på både hjemmeside og via sociale medier (<https://kraka-economics.dk/news/samfundsokonomiske-potentialer-ved-bygning-af-nye-skibe-i-danmark>).

På Folkemødet 2024 på Bornholm deltog Peter Mogensen i en samtale med Jenny N. Braat, hvor de drøftede rapporten fra Kraka Economics. Arrangementet tiltrak en stor folkemængde, der deltog aktivt med gode spørgsmål. Både Danske Maritime og Kraka Economics omtalte efterfølgende arrangementet på LinkedIn.

Sammenfatning

Selv om der endnu ikke er truffet en konkret politisk beslutning om at bygge offentligt ejede skibe i Danmark, finder Danske Maritime, at projektet på tilfredsstillende vis har bidraget til at skabe positiv opmærksomhed om, at øget offentlig skibsbygning i Danmark vil have en række gavnlige konsekvenser. Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke Den Danske Maritime Fond for den støtte, som har muliggjort både rapporten og den efterfølgende offentlige diskussion om de gavnlige effekter af at bygge skibe i Danmark.

Vedlagt:

- Billeder fra præsentation af rapportens konklusioner
- Kronik i anledning af rapportens udgivelse
- Eksempler på online omtale af rapportens konklusioner

Med venlig hilsen

DANSKE MARITIME

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'B. Wiehe Bøtcher', written in a cursive style.

Bjarke Wiehe Bøtcher
international chef